

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВСП «Ковельський промислово-економічний фаховий коледж ЛНТУ»

Циклова комісія природничо–математичних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з
навчальної роботи

Ігор ІЛЮШИК

«29» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ЗАХИСТ УКРАЇНИ

Розробник Заворотинський Віталій Володимирович

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право, F Інформаційні технології, J
Транспорт та послуги

Спеціальність F3 Комп'ютерні науки, D3 Менеджмент, D1 Облік і
оподаткування, J8 Автомобільний транспорт (ОПП Транспортні технології).

Освітньо-професійна програма загальної середньої освіти

Мова навчання українська

2025-2026 навчальний рік

Робоча програма освітнього компонента «Захист України» для здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр за спеціальностями F3 Комп'ютерні науки, D3 Менеджмент, D1 Облік і оподаткування, J8 Автомобільний транспорт (ОПІ Транспортні технології).

Розробник: *Заворотинський Віталій Володимирович, викладач вищої категорії, викладач-методист*

Робоча програма обговорена і схвалена на засіданні циклової комісії з природничо–математичних дисциплін

Протокол від «_____» _____ 2025 року № _____

Голова циклової _____ Жанна КРИВОШ

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компонента			
		денна форма навчання		заочна форма навчання	
Кількість кредитів	Галузь знань	Нормативна			
Розділів – 5	D Бізнес, адміністрування та <u>право,</u> F Інформаційні технології, J Транспорт та послуги				
Загальна кількість годин – 150 год.	Спеціальність F3 Комп’ютерні науки, D3 Менеджмент, D1 Облік і <u>оподаткування, J8 Автомобільний транспорт (ОПП Транспортні технології)</u>	Рік підготовки			
		1-й		2-й	
		Семестр			
		I-й	II-й	III-й	-
		Аудиторних годин			
		68	46	32	-
		Лекцій			
		48	20	-	-
		Практичних			
		20	26	-	-
		Інших видів занять			
		-	-	-	-
Для денної форми навчання: Аудиторних – 146 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: фаховий молодший бакалавр	Вид контролю:			

2. Мета та завдання освітнього компонента

В умовах надзвичайних ситуацій, а також системного уявлення про військово - патріотичне виховання як складову частину національно-патріотичного виховання. Провідним засобом реалізації вказаної мети є запровадження компетентнісного підходу у навчальний процес загальноосвітньої школи, на основі ключових компетентностей як результату навчання.

Мета реалізовується комплексом таких навчальних і виховних завдань:

- ознайомлення учнівської молоді з основами нормативно-правового забезпечення захисту Вітчизни, цивільного захисту та охорони життя і здоров'я;
- усвідомлення учнівською молоддю свого обов'язку щодо захисту України у разі виникнення загрози суверенітету та територіальній цілісності держави;
- набуття знань про функції Збройних Сил України та інших військових формувань, їх характерні особливості;
- засвоєння основ захисту України, цивільного захисту, домедичної допомоги, здійснення психологічної підготовки учнівської молоді до захисту Вітчизни;
- підготовка учнів до захисту України, професійної орієнтації молоді до служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, визначених чинним законодавством, до захисту життя і здоров'я, забезпечення власної безпеки і безпеки інших людей у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу.

3. Програма освітнього компонента

Розділ І. Основи національної безпеки України

Розділ ІІ. Збройні Сили України на захисті України

Розділ ІІІ. Основи цивільного захисту

Розділ ІV. Надання першої невідкладної допомоги. Тактична медицина.

4. Структура освітнього компонента

№ з/п	Назва розділу	Аудиторні заняття			Самостійна робота (год.)	Всього (год.)
		Лекція з елементами бесіди (год.)	Практичні (год.)	Всього (год.)		
1.	Розділ І. Основи національної безпеки України	6		6		6
2.	Розділ ІІ. Збройні Сили України на захисті України	8		8		8
3.	Розділ ІІІ. Основи цивільного захисту	12	6	18		18
4.	Розділ ІV. Надання першої невідкладної допомоги. Тактична медицина.	42	40	82		82
	Разом	68	46	114		114

І семестр (68 год.)

№ за-нять	№№ груп і дата проведення занять	Назва тем за програмою, тем окремих занять	К-ть год	Вид занять	Навчально-методична література	Самостій на робота студентів	К-ть год	Форма контролю	Література для самостійного опрацювання
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Розділ І. Основи національної безпеки України									
1.		Тема 1.1 Система світової колективної безпеки. Система національної безпеки	2	Лекція з елементами бесіди	<i>Захист Вітчизни: Підручник для 10 клас закладів загальної середньої освіти. Сергій Хараху, Василь Павлов, Ігор Дзюба, Євгенія Саганчі.</i>				
2.		Тема 1.2 Національні інтереси України та загрози національній безпеці Воєнна доктрина України	2	Лекція з елементами бесіди	<i>Захист Вітчизни Рівень стандарту Підручник для 10 класу Закладів загальної середньої освіти Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашко, М. М. Фука, Ю. П. Щирба</i>				
3.		Тема 1.3 Підготовка до національного супротиву в Україні	2	Лекція з елементами бесіди	<i>Захист Вітчизни: Рівень стандарту. Підручник для 10 клас закладів загальної середньої освіти. Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашко, М. М. Фука, Ю. П. Щирба.</i>				
Розділ ІІ. Збройні Сили України на захисті України									
4.		Тема 2.1 Нормативно-правова база з військових питань. Військова присяга та військова символіка України	2	Лекція з елементами бесіди	<i>Захист Вітчизни: Рівень стандарту. Підручник для 10 клас закладів загальної середньої освіти. Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашко, М. М. Фука, Ю. П. Щирба.</i>				
5.		Тема 2.2. Історія розвитку українського війська	2	Лекція з елементами бесіди	<i>Захист Вітчизни Рівень стандарту Підручник для 10 класу Закладів загальної середньої освіти Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашко, М. М. Фука, Ю. П. Щирба</i>				
6.		Тема 2.3. Основи міжнародного гуманітарного права	2	Лекція з елементами бесіди	<i>Захист Вітчизни Рівень стандарту Підручник для 10 класу Закладів загальної середньої освіти Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашко, М.</i>				

					М. Фука, Ю. П. Щирба				
7.		Тема 2.4. Статути Збройних Сил України	2	Лекція з елементами бесіди	Захист Вітчизни: Рівень стандарту. Підручник для 10 клас закладів загальної середньої освіти. Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашко, М. М. Фука, Ю. П. Щирба.				
Розділ III. Основи цивільного захисту									
8.		Тема 3.1. Нормативно правова база цивільного захисту	2	Лекція з елементами бесіди	Захист Вітчизни: Рівень стандарту. Підручник для 10 клас закладів загальної середньої освіти. Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашко, М. М. Фука, Ю. П. Щирба.				
9.		Тема 3.2. Надзвичайні ситуації мирного та воєнного часу, загроза їх виникнення	2	Лекція з елементами бесіди	Захист Вітчизни Рівень стандарту Підручник для 10 класу Закладів загальної середньої освіти Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашко, М. М. Фука, Ю. П. Щирба				
10.		Надзвичайні ситуації мирного та воєнного часу, загроза їх виникнення	2	Практичне заняття	Захист Вітчизни Рівень стандарту Підручник для 10 класу Закладів загальної середньої освіти Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашко, М. М. Фука, Ю. П. Щирба				
11.		Надзвичайні ситуації мирного та воєнного часу, загроза їх виникнення	2	Практичне заняття	Захист Вітчизни Рівень стандарту Підручник для 10 класу Закладів загальної середньої освіти Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашко, М. М. Фука, Ю. П. Щирба				
12.		Тема 3.3. Основи запобігання та реагування на надзвичайні ситуації.	2	Лекція з елементами бесіди	Захист Вітчизни Рівень стандарту Підручник для 10 класу Закладів загальної середньої освіти Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашко, М. М. Фука, Ю. П. Щирба				
13.		Основи запобігання та реагування на надзвичайні ситуації.	2	Практичне заняття	Захист Вітчизни Рівень стандарту Підручник для 10 класу Закладів загальної середньої освіти Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашко, М. М. Фука, Ю. П. Щирба				
14.		Тема 3.4. Основні способи захисту населення в надзвичайних ситуаціях	2	Лекція з елементами бесіди	Захист Вітчизни Рівень стандарту Підручник для 10 класу Закладів загальної середньої освіти Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашко, М. М. Фука, Ю. П. Щирба				
15.		Основні способи захисту населення в надзвичайних ситуаціях	2	Практичне заняття	Захист Вітчизни Рівень стандарту Підручник для 10 класу Закладів загальної середньої освіти Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашко, М.				

16.		Тема 3.5. Ліквідація наслідків надзвичайної ситуації	2	Лекція з елементами бесіди	<i>М. Фука, Ю. П. Щирба</i> <i>Захист Вітчизни: Рівень стандарту. Підручник для 10 клас закладів загальної середньої освіти. Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашико, М. М. Фука, Ю. П. Щирба.</i>				
Розділ IV. Надання першої невідкладної допомоги. Тактична медицина.									
17.		Тема 4.1. Поняття про асептику та антисептику. Види антисептики.	2	Лекція з елементами бесіди	<i>Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.</i>				
18.		Тема 4.2. Загальні поняття про травму. Механізм травми.	2	Лекція з елементами бесіди	<i>Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.</i>				
19.		Тема 4.3. Поняття про рану, симптоми, класифікації, І н.д.	2	Лекція з елементами бесіди	<i>Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.</i>				
20.		Тема 4.4. Кровотечі, особливості, види, симптоми.	2	Лекція з елементами бесіди	<i>Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.</i>				
21.		Надання домедичної допомоги при кровотечах. Методи зупинки кровотечі.	2	Практичне заняття	<i>Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.</i>				
22.		Накладання стерильних пов'язок на окремі анатомічні ділянки.	2	Практичне заняття	<i>Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.</i>				
23.		Тема 4.5. Закриті пошкодження: - забій, - розтяг зв'язок, - синдром стиснення; симптоми, І н.д.	2	Лекція з елементами бесіди	<i>Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.</i>				
24.		Тема 4.6. Закриті пошкодження: - вивих, - закритий перелом; симптоми, класифікація, І	2	Лекція з елементами бесіди	<i>Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.</i>				

		Н.Д.							
25.		Імобілізація суглобів верхніх кінцівок накладанням тиснучих пов'язок.	2	Практичне заняття	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
26.		Імобілізація суглобів нижніх кінцівок накладанням тиснучих пов'язок.	2	Практичне заняття	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
27.		Накладання шин Крамера при переломах кісток верхніх кінцівок.	2	Практичне заняття	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
28.		Накладання шині Дітерікса та Крамера при переломах кісток нижніх кінцівок.	2	Практичне заняття	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
29.		І н.д. при переломах хребта, тазу.	2	Практичне заняття	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
30.		І н.д. при переломах черепа, щелепи, носу.	2	Практичне заняття	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
31.		І н.д. при переломах ключиці, ребер.	2	Практичне заняття	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
32.		Тема 4.7. Поняття про шок. Види шоку, причини виникнення, класифікація.	2	Лекція з елементами бесіди	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
33.		Тема 4.8. Травматичний шок, фази, степені, І н.д.	2	Комбіноване заняття	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
34.		Накладання кровоспинного джгута чи імпровізованої закрутки, турнікетів.	2	Практичне заняття	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				

II семестр(46 год.)

№ за-нять	№ груп і дата проведення занять	Назва тем за програмою, тем окремих занять	К-ть год	Вид занять	Навчально-методична література	Самостій на робота студентів	К-ть год	Форма контролю	Література для самостійного опрацювання
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.		Тема 4.9. Термінальні стани: перед агонія, агонія, клінічна смерть.	2	Лекція з елементами бесіди	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
2.		Тема 4.10. Біологічна смерть- безповоротна смерть .Ознаки біологічної смерті.	2	Лекція з елементами бесіди	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
3.		Тема 4.11. Поняття про реанімацію. Основні методи реанімації.	2	Лекція з елементами бесіди	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
4.		Техніка проведення НМС та ШВЛ.	2	Практичне заняття	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
5.		Надання домедичної допомоги при раптовій зупинці серця.	2	Практичне заняття	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
6.		Домедична допомога при порушенні прохідності дихальних шляхів та інших невідкладних станів.	2	Практичне заняття	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
7.		Накладання асептичних тиснучих пов'язок при кровотечах.	2	Практичне заняття	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
8.		Тема 4.11. Домедична допомога при опіках. Степені опіків.	2	Лекція з елементами бесіди	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
9.		Тема 4.12. Обмороження, степені. Утоплення, І н.д.	2	Лекція з елементами	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				

				бесіди					
10.		Тема 4.13. Отруєння. Домедична допомога при отруєннях, укусах комах, змій та диких тварин.	2	Лекція з елементами бесіди	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
11.		Отруєння чадним газом СО, симптоми, І н.д.	2	Практичне заняття	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
12.		Тема 4.14. Силова підготовка	2	Лекція з елементами бесіди	Захист Вітчизни: Рівень стандарту. Підручник для 10 клас закладів загальної середньої освіти. Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашко, М. М. Фука, Ю. П. Щирба.				
13.		Силова підготовка	2	Практичне заняття	Захист Вітчизни: Рівень стандарту. Підручник для 10 клас закладів загальної середньої освіти. Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашко, М. М. Фука, Ю. П. Щирба.				
14.		Надання І н.д. при масовому травматизмі.	2	Практичне заняття	Коденко Я.В. Основи медичних знань. - К., АРТ-Освіта, 2004.				
15.		Тема 4.15. Основні принципи надання домедичної допомоги в умовах бойових дій.	2	Лекція з елементами бесіди	Гладковський Р.В. Захист України. - К., Ранок, 2020.				
16.		Основні принципи надання домедичної допомоги в умовах бойових дій.	2	Практичне заняття	Гладковський Р.В. Захист України. - К., Ранок, 2020.				
17.		Тема 4.16. Надання допомоги на етапі під вогнем.	2	Лекція з елементами бесіди	Гладковський Р.В. Захист України. - К., Ранок, 2020.				
18.		Тема 4.17. Надання допомоги в зоні тактичних умов.	2	Лекція з елементами бесіди	Гладковський Р.В. Захист України. - К., Ранок, 2020.				
19.		Тема 4.18. Попередження ризиків від вибухонебезпечних предметів.	2	Лекція з елементами бесіди	Гладковський Р.В. Захист України. - К., Ранок, 2020.				
20.		Тема 4.19. Розшук уражених	2	Лекція з	Гладковський Р.В. Захист України. - К., Ранок, 2020.				

		у завалах, а також в будинках, які пошкоджені і горять. Способи рятування людей.		елементами бесіди					
21.		Тема 4.20. Силова підготовка	2	Лекція з елементами бесіди	<i>Захист Вітчизни: Рівень стандарту. Підручник для 10 клас закладів загальної середньої освіти. Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашко, М. М. Фука, Ю. П. Щирба.</i>				
22.		Силова підготовка	2	Практичне заняття	<i>Захист Вітчизни: Рівень стандарту. Підручник для 10 клас закладів загальної середньої освіти. Автори: І. М. Гарасимів, К. О. Пашко, М. М. Фука, Ю. П. Щирба.</i>				
23.		Підсумкове заняття	2						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1		

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Надзвичайні ситуації мирного та воєнного часу, загроза їх виникнення	4
2.	Основи запобігання та реагування на надзвичайні ситуації.	2
3.	Основні способи захисту населення в надзвичайних ситуаціях	2
4.	Надання домедичної допомоги при кровотечах. Методи зупинки кровотечі.	2
5.	Накладання стерильних пов'язок на окремі анатомічні ділянки.	2
6.	Імобілізація суглобів верхніх кінцівок накладанням тиснучих пов'язок.	2
7.	Імобілізація суглобів нижніх кінцівок накладанням тиснучих пов'язок.	2
8.	Накладання шин Крамера при переломах кісток верхніх кінцівок.	2
9.	Накладання шини Дітерікса та Крамера при переломах кісток нижніх кінцівок.	2
10.	І н.д. при переломах хребта, тазу.	2
11.	І н.д. при переломах черепа, щелепи, носу.	2
12.	І н.д. при переломах ключиці, ребер.	2
13.	Накладання кровоспинного джгута чи імпровізованої закрутки, турнікетів.	2
14.	Техніка проведення НМС та ШВЛ.	2
15.	Надання домедичної допомоги при раптовій зупинці серця.	2
16.	Домедична допомога при порушенні прохідності дихальних шляхів та інших невідкладних станів.	2
17.	Накладання асептичних тиснучих пов'язок при кровотечах.	2
18.	Отруєння чадним газом СО, симптоми, І н.д.	2
19.	Силова підготовка	2
20.	Надання І н.д. при масовому травматизмі.	2
21.	Основні принципи надання домедичної допомоги в умовах бойових дій.	2
22.	Силова підготовка	2

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1		

9. Індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Домедична допомога при порушенні прохідності дихальних шляхів та інших невідкладних станів.	2
2	Хвороби дихальної системи.	1
3	Закриті пошкодження: - забій, - розтяг зв'язок, - синдром стиснення; симптоми, І н.д.	2
4	Закриті пошкодження: - вивих, - закритий перелом; симптоми, класифікація, І н.д.	2
5	Основні принципи надання домедичної допомоги в умовах бойових дій.	2
6	Надання допомоги на етапі під вогнем.	2

10. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни застосовуються такі методи навчання:

За типом пізнавальної діяльності:

- ✓ пояснювально-ілюстративний;
- ✓ репродуктивний;
- ✓ проблемного викладу;
- ✓ логіки пізнання;
- ✓ аналітичний;
- ✓ індуктивний;
- ✓ дедуктивний;

За основними етапами процесу:

- ✓ формування знань;
- ✓ формування умінь і навичок;
- ✓ застосування знань;
- ✓ узагальнення;
- ✓ закріплення;
- ✓ перевірка;

За системним підходом:

- ✓ стимулювання та мотивація;
- ✓ контроль та самоконтроль.

За джерелами знань:

- ✓ словесні – розповідь, пояснення, лекція;
- ✓ наочні – демонстрація, ілюстрація.

За рівнем самостійної розумової діяльності:

- ✓ проблемний;
- ✓ частково-пошуковий;
- ✓ дослідницький;
- ✓ метод проблемного викладання.

11. Методи контролю

Тести, самостійні роботи, поточне оцінювання студентів.

12. Методичне забезпечення

Навчально-методична документація з дисципліни «Захист України»:

- ✓ програма навчальної дисципліни;
- ✓ робоча програма навчальної дисципліни;
- ✓ конспект лекцій для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання;
- ✓ методичні вказівки до практичних занять для студентів денної форми навчання;
- ✓ перелік питань для складання заліку.

13. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу здійснюється шляхом поточного, підсумкового контролю.

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- ✓ письмові завдання (тестові, контрольні, реферати тощо);
- ✓ самостійне опрацювання тем;
- ✓ підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- ✓ систематичність роботи на заняттях, активність під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- ✓ повнота розкриття питання;
- ✓ логіка викладання, культура мови;
- ✓ емоційність та переконаність;
- ✓ використання основної та додаткової літератури;
- ✓ аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- ✓ повнота розкриття питання;
- ✓ цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- ✓ акуратність оформлення письмової роботи.

Рівень навчальних досягнень студентів	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
I. Початковий	1	Студент може розрізняти об'єкти вивчення і відтворювати деякі його елементи (на рівні «так-ні»)
	2	Студент фрагментарно може відтворити окремі елементи навчального матеріалу; має елементарні навички виконання практичних робіт
	3	Студент декількома простими реченнями передає зміст навчального матеріалу, знаходить відповідь на питання в тексті підручника; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Студент знає окремі факти, що стосуються навчального матеріалу відповідно до тексту підручника або пояснення вчителя; виявляє здатність елементарно висловлювати думку; з допомогою вчителя може виконувати частину практичних завдань
	5	Студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний дати визначення понять, але допускає помилки; з допомогою вчителя може логічно відтворювати значну його частину; його вміння і навички дають змогу виконувати практичні завдання з допомогою вчителя
	6	Студент самостійно відтворює значну частину навчального матеріалу; може дати стисло характеристику об'єктам вивчення; правильно вживає терміни; з допомогою вчителя користується джерелами інформації
III. Достатній	7	Студент виявляє знання і розуміння переважної частини навчального матеріалу; дає визначення понять; здатний застосовувати знання на практиці (за алгоритмом), може частково контролювати власні навчальні дії; самостійно визначає порядок виконання практичних завдань
	8	Студент володіє навчальним матеріалом і використовує набуті знання і уміння у стандартних ситуаціях; може зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію за допомогою вчителя, самостійно застосовує теоретичні знання

		для виконання практичних завдань
	9	Студент оперує навчальним матеріалом на рівні теми, розділу, може самостійно його відтворювати; володіє необхідними теоретичними засадами для вироблення власної думки при обговоренні проблемних ситуацій та виконанні практичних завдань
IV. Високий	10	Студент володіє глибокими, міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; виявляє творчі здібності; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх при виконанні поставлених завдань
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, вільно висловлює власні думки; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; раціонально виконує практичні завдання.
	12	Студент має системні знання, виявляє здатність приймати рішення, вміє самостійно здобувати знання; рівень умінь і навичок дає змогу виконувати практичні завдання на бездоганному рівні.

14. Рекомендована література

1). Базова

- 1.Гладковський Р.В. Захист України,-К.,Ранок,2020.
2. Коденко Я.В. Основи медичних знань, - К., «АРТ-Освіта», 2004.

2). Допоміжна

3. Хрипкова А.Г., Копесов Д.В., Гігієна і здоров'я. - К.:Просвіта, 1984.

15. Інформаційні ресурси

www.nbuv.gov.ua	Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського
www.britannica.com	Он-лайн енциклопедія «Британіка»
www.uk.wikipedia.org	Україномовна версія он-лайн енциклопедія «Вікіпедія»